

«I enhver kommune bor det en Emilie, også i vår»

Da Lillesand kommune arrangerte «Si det til noen» uka for femte år på rad, hadde de visning av filmen «Alt det jeg er». Etter filmen fikk publikum møte Maren på 23 år fra Lillesand. Det ble et sterkt møte mellom ei ung jente som formidlet sin opplevelse av hjelpeapparatet, til hjelpeapparatet, som satt i salen.

Under Arendaluken 2019 oppsøkte jeg et arrangement av Statens Barnehus. Det var i et lite varmt lokale med mye folk og bare ståplasser igjen. Jeg vurderte å gå, men ble. Noe fanget min interesse. Filmskaper Tone Grøttjord-Glenne viste en snutt av sin dokumentarfilm «Alt det jeg er», filmen om Emilie. Tone fortalte om Emilie, ei ung jente som vil ta et oppgjør med den vonde barndommen, men møter en vegg av stillhet. Er det mulig å gå videre uten å bli sett å hørt? Emilie bærer på en barndom preget av seksuelle overgrep, frykt og taushet. Nå er hun myndig og vil leve et vanlig liv. Men, hvordan gå videre når du ikke kan være alt det du er?

Dette grep meg. Jeg visste at jeg var en del av et system som ofte fokuserer på fortiden i samtale med unge, et system som møter unge voksne med forventninger de ikke kan klare å innfri. At jeg er en del av et system som ikke ser, eller har kunnskap nok, til å anerkjenne det traume de har vært utsatt for, til å forstå hva det betyr for hverdagen. Jeg kjente ei jente som Emilie.

Der og da bestemte jeg meg for at denne filmen måtte vises for alle som jobbet med barn og unge i Lillesand, for ledere, politike-

re, for politiet og mange flere. Men hvorfor valgte filmselskapet å lage denne filmen til?

Filmregissør Tone Grøttjord- Glenne forteller:

- I 2014 var det et stort medie-fokus på vold mot barn. Det berørte meg sterkt som mennesket. Særlig bet jeg meg fast i at barna hadde forsøkt å si ifra på sin måte, men at de voksne rundt ikke hadde plukket opp signalene. Videre, at utenforskapet fortsatte også etter at forholdene var avdekket og at de opplevde at samfunnet ikke klarte å ta de i mot, at det var liten forståelse for traumene som de senere skulle leve med. Etter å ha laget dokumentarfilm i snart 15 år, har jeg erfart at film har en unik evne til å berøre og gi kunnskap og empati. Med Alt det jeg er ønsker jeg å bruke denne kraften for å bidra inn i arbeidet mot vold og overgrep mot barn.

- Jeg ønsket å lage en film som kunne berøre på en slik måte at voksne som jobbet med barn kunne få en ny motivasjon inn i det viktige arbeidet de gjør? En film som kunne vise lærere og barnehageansatte hvor viktig det er å se, tro og handle? En film som kan hjelpe Nav og politi til å bedre forstå traumer og adferd som et språk. En film som kunne gi kommuner nye perspektiv på tverrfaglig samarbeid. En film som kunne gi, alle oss voksne, evnen til å være rause, bryte tabu og ta ansvar.

- For meg var det vesentlig at historien måtte fortelles av en helt ung person. En person som så fremover, men samtidig bar med seg sin historie. En som evnet å berøre andre unge, men også voksne som jobber med barn og unge eller som er i posisjon til å endre strukturer. Da Statens Barnehus i Oslo introduserte oss for Emilie (18 år) skjønte jeg umiddelbart at hun var alt det og så ufattelig mye mer. Emilie ønsket å bruke sin

stemme for å fortelle barn og unge at de ikke er alene, hverken med overgrep eller traumer i etterkant. I 2015 begynte jeg å lage filmen Alt det jeg er om Emilie og sammen begynte vi arbeidet med Alt det jeg er-prosjektet.

Nå er filmen ferdig og vises på kino over hele landet. Vi ser at filmen og Emilies stemme har kraft til å berøre, skape empati og refleksjon. På den måten kan Alt det jeg er bidra til å gi økt kunnskap og bryte tabu. Vi ønsker at så mange arbeidsplasser som mulig, som jobber med barn og unge, skal se filmen på kino og ved å kontakte oss kan vi hjelpe til å sette opp en visning for arbeidsplasser over hele Norge de neste tre årene. Erfaringene til Emilie er like aktuelle å lytte til om du jobber i påtalemyndighet, politi, Nav, skoler, barnehager, barnevern eller andre steder der du møter barn og unge. Så langt har vi fått fantastiske tilbakemeldinger fra både kommuner og arbeidsplasser, som allerede har brukt Alt det jeg er for å øke fokus på vold og overgrep og langtidsvirkningene av dette.

Tilbake til Lillesand og kinosalen. Vi hadde to visninger, en for ledere og en for profesjoner. Ca 200 fagfolk delte en opplevelse gjennom filmen, men ikke minst gjennom samtalen med Maren. Det var en sterk opple-

Skjermdump fra filmens trailer.

velse. På sin fine måte fortalte Maren om sitt møte med oss. Det var vanskelig å ta inn det sviket hun opplevde fra fagfolk som kunne ivaretatt henne, men som ikke gjorde det. Om alle møtene, der hennes stemme druknet i alle de voksnes. Da var det en trøst å høre at det faktisk var en voksen som så henne og var der, som trodde på henne og forsvarte henne. Som stod ved siden i stormen. Men det skal ikke være nødvendig for barn å slåss for sin stemme til faggrupper som skal ha barn som hovedprioritet.

I NOU 2017:12 Svikt og Svikt vurderte utvalget 20 saker der barn har blitt utsatt for vold, seksuelle overgrep og omsorgssvikt, der 13 kategorier av svikt ble identifisert. Når vi trekker frem enkelte og ser at samtale med barn mangler eller har for dårlig kvalitet, det er manglende forståelse for årsaker til symptomer, atferds uttrykk og bekymringstegn, at det er svikt i samarbeid mellom tjenester og at relasjon til den voksne ble prioritert, så er det klart at våre tjenester må ta et annet perspektiv.

Omlag 1 av 20 har i løpet av oppveksten opplevd barnemishandling i form av alvorlig

vold og vold som har gitt synlige skader eller merker, eller har opplevd vold ofte. 1 av 5 jenter og 1 av 14 gutter har opplevd seksuelle overgrep før fylte 18 år (fhi) Fra 1992 til 2018 har over 100.000 personer oppholdt seg på krisesenter (krisesenter sekretariat).

Vi kan møte denne problematikken hver dag, om vi vil.

Filmselskapet Sant&Usant har i tillegg til filmen, utarbeidet en ny metode for e-læring som ved hjelp av Emilies stemme i kombinasjon med fagkunnskap, evner å løfte frem de ulike problemstillingene som er knyttet til en profesjon, med innhold som gir innsikt og refleksjon. Det er laget en digital kunnskapsreise for lærere der de gjennom 7 kapitler kan få kunnskap om hvordan se, tro og handle riktig ved bekymring for et barn. Kapitlene tar for seg lærernes profesjons-etiske plattform, barnekonvensjonen, hvordan gå frem for å ta bekymringen videre, hvordan trygge et barn i en slik prosess, forståelse av traumer og hvordan de kan jobbe med elever etter at overgrep er avdekket, seksualitetsundervisning og mye mer. Både Emilie og Maren gjennom sine historier, viser at vi trenger verktøy

som trygger oss og viser vei i arbeidet rundt tema. Både om avdekking, oppfølging og ivaretagelse av utsatte barn og familier.

Lillesand kommune skriver historie i samarbeid med Stine Sofies stiftelse. Vi skal designe en modell for ivaretagelse av barn og familier som har vært utsatt for vold/overgrep. I ivaretagelse er det også forebygging, gjennom å ta barn og familier på alvor, møte, se dem og deres historie og gjennom det forsøke å bryte voldsarven. Stine Sofies stiftelse skal endre samfunnet gjennom å være modig, kompromissløs og alltid på barnas side.

Filmen Alt det jeg er fra Sant&Usant skal bryte tabu.

Hva skal du?

LISE HÅVERMOEN

SLT-KOORDINATOR
LILLESAND
KOMMUNE

